

687912
126
D E C R E T U M

LACEDÆMONIORUM

in Lacedæmonis
CONTRA

TIMOTHEUM MILESIUM,

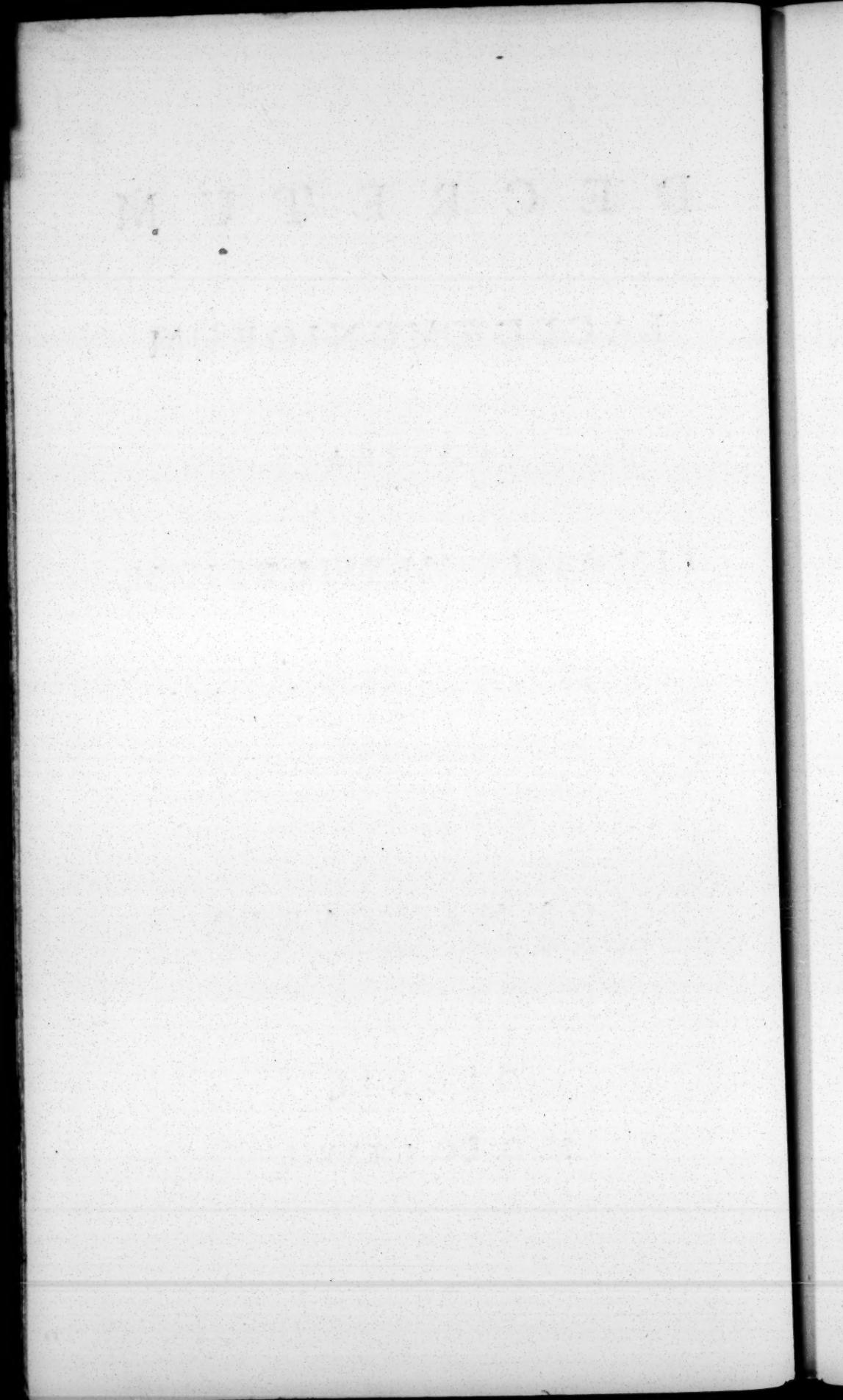
E CODD. MSSTIS OXONIENSIBUS,

C U M

COMMENTARIO.

O X O N I I ,

M. D. CC. LXXVII.

D E C R E T U M

L A C E D A E M O N I O R U M

C O N T R A

T I M O T H E U M.

CUI perspectum fuerit, quantum operæ ac studii in Decretum illud Lacedæmoniorum contra Timotheum impenderint viri eruditæ, ei fortassis mirum videbitur plures codices manuscriptos, qui Decretum asservârunt, in Bibliothecis Academiæ nostræ hunc usque ad diem latere potuisse. Neque id ita dictum velim, quasi aut obtrectem eorum industriæ, quorum laboribus plurimum deberi judico, aut nimis magnifica polliceri videar de subsidiis, quæ ex collatione ampliori provenire possint. Nec profecto affirmare au-

A sim,

2 DECRETUM LACEDÆMONIORUM

sim, ullum quidem e codicibus Oxoniensibus existare, qui non æque corruptus fit, ac ii, quos antehac excudi curaverunt viri literati. Quum vero in quibusdam locis alii aliis emendatores sint, ope omnium exemplar quasi novum exhibere volui: quod, dum ne literulæ quidem locus detur ex conjecturâ, eorum omnium aliquatenus præ se ferat auctoritatem.

Quin in nonnullis codicibus interpretatio Latina reperitur, quæ ab indoctis quantumlibet profecta, tamen, quum ad verbum plerumque sit, veræ lectionis vestigia nonnunquam præstabit. His itaque adminiculis adjuto, an aliquid effici possit sive in Decreto illustrando, sive textu corrigendo, experiri libet.

En vero ipsius Decreti verba.

Ἐπειδὴ ο Τιμοθεορ ο Μιλησιορ ταργιμενορ επὶ ταν αμετεραν τωλιν ταν ταλαιαν μοαν ατιμασδε και ταν δια ταν επιταχορδαν κιθαριξιν αποτρεφομενορ τωλιφονιαν εισαδον λιμαινεται ταρ ακοαρ του νεον δια τε ταρ τωλιχορδιαρ και ταρ κανοταταρ το μελεορ.

αγενης

αγεννε και τωικιταν αυτι απλοαρ και τε-
ταμεναρ αμφιεννιται ταν μοαν επι χρομα-
τορ σινεισταμενορ ταν το μελεορ διασκειν
αυτι ταρ εναρμονιο τωιταν αντιστροφον α-
μοιβαν. παρακλεδεις δε και ετον αγονα
ταρ Ελεισινιαρ Δαματρορ απρεπε διεσκεισαλο
ταν το μιτω διασκειαν ταν ταρ Σεμελαρ
οθιναρ ψη ενδικα τορ νεορ διδακη. Δεδοχθαι
φα ωερι τουτοιν τορ βασιλεαρ και τορ εφο-
ρορ μεμψαται Τιμοδεον επανακαται δε
και ταν ενδεκα χορδαν εκταμον ταρ περιτ-
ταρ υπολιπομενο ταρ επιτα οπορ εκαστορ το
ταρ πολιορ βαρορ ορον ευλαβεται ετταν
Σπαρταν επιφερειν τι τον με καλον νετον
μεπολε ταραρεται κλεορ αγοντον.

De Decreto ita præfatus est A. M. S. Boë-
thius, qui id solus omnium Antiquorum ab
interitu vindicavit.

“Quoniam vero eis (Lacedæmoniis) Ti-
motheus Milesius super eas, quas ante re-
A 2   “pererat,

4 DECRETUM LACEDÆMONIORUM

“pererat, (chordas) unum addidit nervum,
“ac multipliciorem Musicam fecit, exegere
“de Laconicâ, consultumque de eo factum
“est; quod quoniam insigne est Spartiarum
“linguae S literam in R vertentium, ipsum
“de eo consultum eisdem verbis Græcis ap-
“posui.”

Hæc Boëthius. ——

Decretum vero qui vel raptim perlegerit, statim intelliget Lacedæmonios non unâ de causâ Timotheo litem intendisse: quippe qui Juvenum aures, atque animos corrumpebat tam musicâ antiquâ, quam mythologiâ sacrâ propalam contemptui habitis.

Sed quoniam de natura delictorum speciali, ac de pænarum irrogatione non adeo inter doctos convenit, hæc fusius paulo explicanda sunt.

Accusationis bipartitæ prior pars de institutis musicæ violatis innititur potissimum tribus rationibus;

Primo, crimini datur Timotheo speciem quandam musicæ excoluisse, in quâ nimia erat sonorum varietas propter multiplicem lyræ chordam.

Secundo,

Secundo, vertisse quod vocant genus Diatonicum in Chromaticum.

Tertio, pro modo veteri et usitato harmoniae introduxisse conversionem quandam Antistrophicam.

Crimen alterum in partes tribuere superfedeo; quippe cuius summa est, fabula de Semele parturienti ab eo indecorè tractata, quam in Iudis Cereri sacrī ad lyram concinebat. Cæterum, ut singula, quorum postulabatur, enucleati exponantur, membra vel incisa Decreti deinceps enarrabo.

Επειδὴ ο Τιμοθεορ ο Μιλησιορ ωαργιμενορ ετῆλαν αμετεραν τωλιν ταν παλαιαν μοαν ατιμασδε και ταν δια ταν επταχορδαν κιθαριξιν αποσρεφομενορ πολιφονιαν εισαζον λιμαινεται ταρ ακοαρ του νεον . . .

ωαργιμενορ. Gronovio vox hæc pro dialecto; at credo ex scriptione compendiariâ in manuscriptis usitatissimâ fit *ωαργιμενορ* pro *ωαραγινομενορ*. Ejusmodi sunt infra *υπολιπονος*,

6 DECRETUM LACEDÆMONIORUM

λιπονω, ενλιπονω pro υπολιπομενω, ενλιπομενω.¹

Πολιφονιαν. quam vocem servo. Gronovius legit *τολυφωνον*; sed pessime certe ii, qui de vocum humanarum concentu hic necio quid suspicabantur. De instrumentorum *τολυφωνίᾳ* plane agit Decretum, scil. de Lyræ Timotheanæ *πολυφωνίᾳ*. Ita Plutarchus in libello de musicâ, in quo occurrit, nifallor plus semel, ἀνδρῶν *τολυφωνίᾳ*. Latine sic vertimus. — “Quandoquidem Timo-
“ theus Milesius ad nostram urbem,
“ antiquam illam musicam dedecorat, eamque
“ septem chordarum citharizationem aversatus,
“ dum nimiam varietatem sonorum introducit,
“ aures Juvenum corrumpt” . . .

δια τε ταρ *τολυχορδιαρ* και ταρ *κανοτατορ* το μελεορ αγεννε και *τωικιταν* αντι απλοαρ και τελαμεναρ αμφιεννι¹) ταν μοαν..

κανοτατορ. Prope jam legissim *κανοτουμιαρ* quæ vox in re musicâ notissima est;

¹ Vide varias Lectiones.

suadet

suadet certe locus ille Plutarchi de Telezia Thebano. τὰ Φιλοξένῳ δὲ καὶ Τιμοθέῳ ἐκμανθάνειν, καὶ τότων αὐτῶν τὰ ποικιλώτα καὶ τελείστην ἐν αὐτοῖς ἔχοντα καινοτομίαν. quocum optime facit, quod sequitur επὶ χροματορ σινεισταμενορ . . . .

Μοαν αἰεννε ἡ ποικίταν (lege ποικίλαν) αμφιεννῆται, (lege ἀμφιεννυται) scilicet τοῖς ἔπεσι. ita Plutarchus. Καθάπερ Στησιχόρῳ τε καὶ τῶν ἀρχαίων μελεποιῶν, οἱ τοιῆντες ἔπη τότοις μέλη τεριετίθεσαν * * *. καὶ γὰρ τὸν Τερπανδρὸν ἐφῆ κιθαρωδικῶν τοιητήν ὄντα νόμων, κατά νόμον ἔκαζουν τοῖς ἔπεσι τοῖς ἑαυτῷ, καὶ τοῖς Ὁμήρῳ μέλη περιτιθέντα ἀδειν ἐν τοῖς ἀγῶσιν ¹.

αγεννε καὶ ποικίλαν. eadem necessitudo est vocabulorum ἀπλάξ et γενναῖος. γενναῖα μοσικη, locutio vulgatissima ². τοίχορδα γάρ

¹ lib. de Musica.

² Plato Repub. 2.

ὄντα καὶ ἀπλᾶ διαφέρει τῶν ποικίλων καὶ τολυχόρδων¹. ἐπιμελές γεγίνηται φροντίδα ποιεῖσθαι τῆς γενναίας μεσικῆς².

τεταμεναρ. τετάμενος Hesychius reddit ἡπλώμενος. Interpretor, μίας, τασέως, id est, ubi clavis (Anglicè *the Key,*) in quâ primò procedit cantus, ad finem usque continuatur. hæc scripseram animi paulo dubius, quando mihi succurrebat locus ille Plutarchi de Thrasyllo, Andrea, Tyrtæoque, ὃς τάντας ἴσμεν διὰ προαιρεσιν ἀπεχημένας χρωματὸς τε καὶ μεταβολῆς καὶ πολυχορδίας. Quid hic loci denotat vox μεταβολὴ³ ex eodem libello descendum. Κιθαρωδία ἀπλῆ τις ὅσα διετέλει . . . οὐ γάρ ἔξην τὸ παλαιὸν . . . οὐ δὲ μεταφέρειν τὰς ἀρμονίας. ἐν γάρ τοῖς νόμοις ἐκάστῳ διετήρειν τὴν οἰκείαν τάσιν: et infra de poemate quodam Sacadæ Argivi, qui fertur in unoquoque tonorum genere fe-

¹ Plutarch. de. Mus.

² ibid.

³ μεταβολαὶ sunt variæ. scil. τρόπος, βύθυς, τασίς.

cisse Stropham, et docuisse Chorum canere primam Doricè, secundam Phrygicè, tertiam Lydiono. καλεῖται δὲ τριμερῆ τὸν ρόμον τέτον διὰ τὴν μεταβολὴν.

Periodus ita vertenda est. “Et per multas “chordas, et novitatem melodiæ pro simplici “et uniformi (voces) induit musicâ ignobili, “et varia.” — sed hæc haec tenus.

Secundò. Genus Diatonicum vertebat Noster in Chromaticum,

ἐπὶ χροματορ σινεισταμενορ ταν το μελιορ διασκειν.

Ita Praxidamas ait Democritum Chium, et Theoxenidem Syphnium primos ἐπὶ χρωματορ τάξαι τὴν ιδίαν ποίησιν.¹ Chromatici quod vocant generis rationem reddit luculenter satis Aristides Quintilianus. γένος δὲ ἔγι ποιὰ τετραχόρδος διαίρεσις. γένη δὲ μελωδίας τρία, Ἀρμονία, Χρῶμα, Διάτονον. ἐκ τῆς τῶν διαζημάτων ἐγμύτητος, ἡ μακρότητος λαμβάνοντα τὰς διαφοράς. Ἀρ-

¹ Suidas ad vocem χρώμαν. vide emendationum in Suidam partem tertiam, ubi optimè, uti solet, doctissimum Editorem corrigit Toupius.

IO DECRETUM LACEDÆMONIORUM

μονία μὲν οὖν καλεῖται τὸ τοῖς μικροτάτοις πλεονάσαν διαγήμασιν, ἀπὸ τῆς συνηρμόδαι. Διάτονον δὲ, τὸ τοῖς τόνοις πλεονάζον. . . Χρῶμα δὲ, τὸ δι' ἡμιτονίκων συντεινόμενον. ὡς γάρ τὸ μεταξὺ λευκὴ ἢ μέλανος χρῶμα καλεῖται· οὕτω καὶ τὸ διὰ μέσων ἀμφοῖν θεωρόμενον, χρῶμα προσειρῆται¹.

σινειζαμενορ. Gronovius rectè συνιζάμενορ. et Plutarchus, νόμον συστήσαδαι. MSti alii habent τινεις, quæ vox nihili est, nisi frustrum sit quoddam mutilum τῆς συντεινόμενορ: nec displicebit verbum in eodem sensu ab Aristide usurpatum. v. supra.

διασκειν. deest forsan α ante γ finale. Vox ita emendata a Gronovio convenit cum lectione Chishulli et Bullialdi, quæ est διασκευαν. In omnibus enim MStis iota, nescio quomodo,

¹ Boethius minus disertè. “Genus Diatonicum quod “est aliquanto durius & naturalius, ita vocatur, *quæsi* “quod per tonum progrediatur. Chroma autem, quod “dicitur color, est ab hujusmodi primâ intentione *quæsi* “mutatio. Tractum autem est vocabulum, ut dicere- “tur Chroma a superficiebus, quæ cum permutantur, “in aliud transeunt colorem. Enharmonium vero, “quod est *magis* coaptatum.” Lib. i. de Music. c. 21.

solenniter

solenniter pro upsil ω legitur. sed lectio verior, et elegantior videtur διαιρεσις. χρῶμα, uti ait Aristides, est τοια τετραχόδου Διαιρεσις. —

Tertiò. Timotheus pro modo veteri, et usitato Harmoniæ Antistrophicam quandam conversionem introducebat.

αὐτὶ τῷ εναρμονικῷ (lego εναρμονιᾳ, ποιησεορ scilicet vel μοαρ) ποτλαν αντιγροφὸν αμοιβαν.

Interpunctione omnino distinguenda hæc a superioribus. Aliud enim est Diatonicum genus neglectui habere, Chromaticum usurpando; aliud pro Enharmonio, quicquid id sit, Antistrophicam substituere conversionem. Cæterum mihi ista arridet lectio, quam habent libri impressi ferè omnes, desumptam opinor, ex quibusdam MStis. τῷων nimirum legunt Glareanus, Nannius, Schottus, Scaliger, Geraldus, et Chishullus; quam vocem vel veram, vel verisimillimam esse suadet codex MStus in Bibliothecâ Dunensi apud Leopardum exhibens ποιησας. suadet iterum in codice Magdalenenſi ποπαν, versione Latina ita supra-

B 2   scriptâ,

scriptâ, ^{faciens} _{ποναν}. In MSto B. S. legitur *τωιταν*. in MSto CCC, in quo *ω* solenne est pro *ο*, *τωιδαν*. Sed hujus commatis sensum ita non intellexerunt Editores, ut plures porro a vera explicatione quam longissimè aberraverint. Fefellit nimirum eos varia vocabuli *ἐναρμόνιος* significatio. Musicæ antiquæ scriptores *ἐναρμόνιον* statuunt tertium esse genus cum Diatonicô et Chromatico; ut supra Boëthius, et Aristides. Verum hæc significatio minimè huic loco convenit. Laudi enim Timotheo dandum esset, si Enharmonium, quod Diatonicô et Chromatico mollius est, expulisset. Hoc enim pacto aliquâ ex parte antiquam vindicasset Musicæ simplicitatem¹.

Aliud genus Enharmonium statuunt nonnulli, cuius meminisse aiunt Plutarchum. Quod tamen genus, quicquid id sit, nihil facit ad hunc locum explicandum, quandoquidem id non nisi post Chromaticum inventum reperit Terpander. Timotheus autem novasse quædam in re musicâ arguitur, eò quod *ἐπὶ*

¹ vid. Aristid. Meibom. p. 19.

χρώματος

χρώματος omnia administravit. Aliam hujus vocabuli significationem exhibent Lexicographi. Suidas exponit ἐναρμόνιον per vocem ἔμμελες, concinnum, aptum, concentum habens; cui opponit Pollux quasi contrarium, ἀνάρμοσον, inconcinnum, ineptum, dissonum. At nē sic quidem cum decreti sententiā convenit vox ἐναρμονίος. Quomodo enim sibi invicem opposita essent ἔμμελες et ἀντίρροφος ἀμοιβὰ? Profecto altius repetenda est vocis etymologia, ac usus ex Græcis confirmandus. Αρμονίαν vocat Eupolis ἄρμόγην; Philoponus eam ita explicat. 'Αρμονία . . κατὰ πρῶτον μὲν λόγον ἡ σύνθεσις τῶν σωμάτων, ὅταν οὕτω ταρατεθῇ, ὡς μηδὲν σύγχενες αὐτῶν σῶμα δύναθαι μεταξὺ ἐμβληθῆναι'.

Hinc tertium illud genus, de quo supra, dicitur Enharmonium; quippe ob intervallorum Musicæ minimorum coagmentationem. Porro, quod ibi de minimis tonorum divisionibus earumque compositione, idem hic intelligi debet de periodorum Musicarum juncturâ, ac continuatione. Ea enim cantus Enharmonii,

¹ Suidas ad vocem.

de quo agit decretum, ratio est, quâ carmina
κατὰ σίχον procedentia efferebantur, uti olim
Homeri Rhapsodiæ, et τὰ ἐπη Κυκλια,
serie simplici, et continuâ, cui rectè opponitur
ἡ ἀντισρόφος ἀμοιβὴ. Antistrophica enim
sunt τὰ κατὰ χέσιν. Nimisrum Poeta Mu-
sicus tum poeseos tum musicæ periodos fecit,
ut essent Antistrophicæ, pro Enharmoniis, seu
perpetuis.

Eadem ferè est vocis ἐναρμόνιος significatio
apud Aristotelem in Problematum sectione 19
de Harmoniâ, commate 15. διὰ τὶ οἱ μὲν
νόμοι ἐκ ἐν ἀντισρόφοις ἐποιῶντο; αἵδε ἄλ-
λαι ὡδαι αἱ χορικαι . . . . Αἴτιον δὲ, ὅτι
τὸ παλαιὸν οἱ ἐλευθέροι ἔχόρευον αὐτοι.
πολλὰς δὲν ἀγωνισικῶς ἄδειν χαλεπὸν ἦν.
ῳζε ἐν ἀρμονίᾳ (rectius alii legunt ἐναρμόνια
μαλλον) μέλη ἐνῆδον. μεταβάλλειν γὰρ
πολλὰς μελαθολὰς τῷ ἐνὶ ρᾶον, ἢ τοῖς πολ-
λαις. . . . δι' ὁ ἀπλάγερα ἐποιοῦντο αὐ-
τοῖς τὰ μέλη¹.

¹ Quocum reverà facit, quod proximè sequitur, ἀντισρόφος, ἀπλᾶ. Μέλη επιμ ἀντισρόφικα sunt proculdubio simplicia, si comparentur cum iis, quæ μιμητίκως canebantur:

Sed diserte satis Scholiaestes Aristophanis ad γεφελ. vers. 332. a Suida laudatus. τῶν γὰρ

bantur : si cum iis committantur, quæ καὶ σίχοι procedebant, πολκίαι vel πολύτροπαι haberi possint. Sed quo pacto τὰ ἀντιστόφικα simplicia dici contigerit, facilius innotescat, si modo de immutationibus breviter dictum fuerit, quas in re metricâ experta est Poesis Dithyrambica.

Dithyrambos five hymnos ad Bacchum epico carmine primum conscriptos fuisse crediderim, eò quod hoc metri genus longè antiquissimum extitisse satis constat : Vid. Plin. lib. 7. c. 57. Isidor. lib. 1. Origin. c. 38. Clem. Alex. lib. 1. Stromat. de Phanotheâ. Pausan. Phoc. de Peleadibus.

Sed Poesin Dithyrambicam postea strophas carmine epico permutasse multa me persuasum habent. Et non parum fidem facit Aristophanes, qui de Philoxeno aiebat, ὅτι εἰς τὸς Κυκλίων χοράς ΜΕΛΗ εἰσενίκαλο. Multo magis tamen, quæ adfert Scholiaestes ad versum 332 Nubium Aristophanis, τῶν γὰρ Κυκλίων χορῶν ήσαν οὗτοι (διθύραμβοι) διδάσκαλοι. Διὰ τε τὸ ΑΡΜΟΝΙΑ ΜΗ ὑποπίπτειν αὐτῶν τὰ συγχρόμματα, καμπάς ἔχοις πλείονας, ὃς οἱ μεσοῖς ΣΤΡΟΦΑΣ καὶ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΟΥΣ καὶ ΕΠΩΔΟΥΣ καλεῖται (legit Kusterus, ἀντιστροφας καὶ ἐπωδας) διὸ καὶ εὐ ταῖς τροχωδίαις συνεισῆκε τὰ χορικά. — Sed Dithyrambos strophas habuisse nemo dubitaverit, qui Aristotelem audiverit : καὶ οἱ διθύραμβοι, ἐπειδὴ μιμητικοὶ ἔγένοντο, σοκὴ εἴτι ἔχοντι ἀντιστροφους, ΠΡΟΤΕΡΟΝ ΔΕ ΕΙΧΟΝ. Probl. sect. 19. comm. 15. Unde Poesis Antistrophica vocabatur Dithyrambica. Confer Rhetorices lib. 3. c. 9. — et Plutarchum de Timotheo ; τὰς γάνης πεστάς νόμους εὐ ἐπεισ διγμιγγύων ΔΙΘΥΡΑΜΒΙΚΗΝ λέξιν ἔδει. καὶ ταῦτα.

Postea vero, quum non tantum Deorum laudes, sed quicquid ferè habet Poesis Dithyrambis canebant, et peritiā exquisitiōrem in arte musicā p̄stabant, μιμητικως omnia cantare placuit, et carmen Antistrophicum respuebant

Κυκλίων χορῶν ἥσαν ὅτοι (διδυραμβοποιοι)
διδάσκαλοι διὰ τὲ τὸ Ἀρμονίᾳ μη ὑποπίπ-
τειν αὐτῶν τὰ συγγράμματα καὶ καπάς ἔχοσι
τλείονας, ᾧς οἱ μάσικοι γρόφας καὶ ἀντι-
γρόφες καὶ ἐπώδες κάλοις (legit Kusterus
ἀντιγρόφας καὶ ἐπώδας) διὸ καὶ ἐν ταῖς τρα-
γῳδίαις συνειγήκει τὰ χορικά².

respuebant Poetæ quippe quod periodos, flexusque habuit
certâ lege præscriptos, atque adeo ad imitationem re-
rum minus accommodatos. quo spectat Horatianum il-
lud de Pindaro,

Laurea donandus Apollinari
Seu per audaces nova dithyrambos
Verba devolvit, numerisque fertur
lege solutis.

Id porro studebant Iidem, ut dum modos ab usu magis
abhorrentes canebant, paucioribus scilicet ob rei diffi-
culturam concinere pollutibus, ipsi artis suæ admirationem
vehementius excitarent. Strophas tamen in Chori-
cīs cantionibus retinebant Tragœdiæ Scriptores, quo-
niam imitationem illam, quæ in choris Cycliis primas
jam vindicabat, de industria repudiabant. τὸ δὲ αὐτὸν αἴτιον,
καὶ διότι τὰ μὲν δοκὶ τὸ σκηνῆς σὸν ἀντισέροφα, τὰ δὲ δὲ τὸ χορεῦ ἀν-
τίστροφα. ὁ μὲν γὰρ ὑποκριτὴς, ἀγωνιστὴς, (καὶ μιμητὴς) οὐ δὲ χο-
ρεὺς, ητον μιμεῖται. Aristot. ibid.

¹ Suidas ad vocem Κύκλιος.

Apud Scholialem particula μη inter voces αἴγανηα et
τεωπικλειανοι hodie non reperitur; eam vero inseri oportere
auctor est Suidas; licet hoc non adnotaverint Aristophan-
nis editores.

² ita Achilles Tatius in initio libri secundi — εἰς τις

Age porro, quid ex voce contrariâ colligendum sit, exploremus; atque succurret nobis Pherecrates, qui τὴν τωίσιν (nisi potius τὴν μουσίκην) introducit ita querentem de Cinesia.

*Κινησιάς δὲ ὁ καταράτος ἄτικος
Εξαρμονίęς καμπᾶς τωιῶν εν ταῖς γρο-
φαις
ἀπολόλεκε μ' ὅτως, ὥσε τῆς τωιήσεως,
Τῶν διθυράμβων, καθάπερ ἐν ταῖς ἀσίσι,
Ἄριστερ' αὐτοῦ φαίνεται τὰ δεξιά.*

Atheniensis ille detestabilis
Contra Harmoniam, dum flexus intulit
strophis

Pessum dedit me, sic ut jam Poeseos
Dithyrambicæ, perinde sicut aspidis,
Quæ dextra sunt, sinistra quivis deputet¹.

In proxime sequentibus eadem fere est contra
Phrynidem accusatio.

*πᾶς ΚΑΜΠΑΣ τῆς ὠδῆς τελελῶν, ψιλὸν ἔλεγεν αἴρουσας τὸν
λόγον· ubi laxior usus vocis αἴρουσα numeros designat,
uti recte habet interpres Latinus; “ si quis verba, (vel
potius verborum flexus,) sine numeris reterre velit.”*
p. 110. edit. Boden.

¹ Plutarch. de Mus. ed. Xylandii.

16 DECRETUM LACEDÆMONIORUM

Κυκλίων χορῶν ἦσαν δέ τοι (διδυραμβοποιοί)
διδάσκαλοι· διὰ τὲ τὸ Ἀρμονίᾳ μη ὑποπίπ-
τειν αὐτῶν τὰ συγβράμματα· καμπάς, ἔχοσι
πλείονας, ἃς οἱ μόσικοι δρόφας καὶ ἀντι-
δρόφες, καὶ ἐπώδες κάλεσι (legit Kusterus
ἀντιδρόφας καὶ ἐπώδας) διὸ καὶ ἐν ταῖς τρα-
γῳδίαις συνειζήκει τὰ χορικά².

respuerant Poetæ, quippe quod periodos, flexusque habuit
certâ lege præscriptos, atque adeo ad imitationem re-
rum minus accommodatos, quo spectat Horatianum il-
lud de Pindaro,

Laurea donandus Apollinari
Seu per audaces nova dithyrambos
Verba devolvit, numerisque fertur
lege solutis.

Id porro studebant Iidem, ut dum modos ab usu magis
abhorrentes caneabant, paucioribus scilicet ob rei diffi-
culturam concinere pollutibus, ipsi artis suæ admira-
tionem vehementius excitarent. Strophas tamen in Chor-
icis cantionibus retinebant Tragœdiæ Scriptores, quo-
niā imitationem illam, quæ in choris Cyliis primas
jam vindicabat, de industria repudiabant. τὸ δὲ αὐτὸν αἴτιον,
καὶ διότι τὰ μὲν δόπι τὸ σκηνῆς σύν τεσσεροφα, τὰ δὲ δὲ τὸ χορῆς ἀν-
τίστροφα. ὁ μὲν γὰρ ἴσωσετης, ἀγωνιστης, (καὶ μιμητης) ὁ δὲ χο-
ρεός, ητον μιμεῖται. Aristot. ibid.

¹ Suidas ad vocem Κύκλιος.

Apud Scholiaitem particula μη inter voces ἀρμονίας et
τυποπίπτειν hodie non reperitur; eam vero inseri oportere
auctor est Suidas; licet hoc non adnotaverint Aristophana-
nis editores.

² ita Achilles Tatius in initio libri secundi — εἰ τις

Age porro, quid ex voce contrariâ colligendum sit, exploremus; atque succurret nobis Pherecrates, qui τὴν τωίσιν (nisi potius τὴν μουσίκην) introducit ita querentem de Cinefia.

*Κινησιάς δὲ ὁ καταράτος ἄτικος,
Εξαρμονίęς καμπάς τωιῶν εν ταῖς γρο-
φαις*

ἀπολώλεκε μὲν τῶις, ὡς τῆς τωισεως
Τῶν διθυράμβων, καθάπερ ἐν ταῖς ἀστίσι,
Ἄριστερ' αὐτοῦ φαίνεται τὰ δεξιά.
Atheniensis ille detestabilis
Contra Harmoniam, dum flexus intulit
strophis

Pessum dedit me, sic ut jam Poeseos
Dithyrambicæ, perinde sicut aspidis,
Quæ dextra sunt, sinistra quivis deputet¹.

In proxiime sequentibus eadem fere est contra
Phrynidem accusatio.

*τὰς ΚΑΜΠΑΣ τῆς ὠδῆς πολελῶν, ψιλὸν ἔλεγεν αἴρουσας τὸν
λόγον· ubi laxior usus vocis αἴρουσα numeros designat,
uti recte habet interpres Latinus; “ si quis verba, (vel
potius verborum flexus,) sine numeris reterre velit.”*
p. 110. edit. Boden.

¹ Plutarch. de Mus. ed. Xylandii.

Κάμπιων με καὶ γρέφων ὅλην διέφθορεν.

Et apud Aristophanem hæc ipsa Persona, quæ apud Pherecratem conquesta est, de Philoxeno hæc habet.

'Εξαρμονίας, ὑπερβολαίας τ' ἀνοσίας,

*Καὶ νιγλάρης, ὥστε τὰς ραφάνους
ὅλην*

Κάμπιων με κατεμεῖσθαι . .

Exharmonious, hyperbolaious, niglaros.

Quibus me totum raphani in morem flexilem
Opplevit . .

Vim tamen propriam vocis ἐξαρμόνιος, neutiquam viderunt interpretes. Quod Xylander, contra Harmoniam, et Amyottus, “hors “d’ Harmonié” nihil ad rem. Valgulio, sex harmoniarum; Burettus, *discordes, discordans, depourvues toute harmonie;* Omnia omnino perperam. Vocem hanc utique non agnoscunt Lexicographi. Referenda est ad verbum ἐναρμόζω, divello, disjungo. inde sub eodem genere ἐναρμόνιος et ἐξαρμόνιος sibi invicem ex adverso lucem mutuo præbebunt.

Profecto quod in Timotheo graviter animadvertebant Lacedæmonii, id in Philoxeno et

et Cinesia facete irrident Aristophanes et Pherecrates. Quod Laconibus ἀντὶ ταρ ἐναρμονιαρ (μοαρ) τοιεν ἀντιστροφον ἀμοιβαν, id Pherecrati fuit ἐξαρμονίς, καμπάς, τοιεν ἐν ταις σροφαις. Aristophani, ἐξαρμονίς, κάμπειν νιγλάργες. Itaque sic tandem vertenda sunt Græca. “In Chromatico genere
“componens Musicæ apparatus, et pro con-
“tinuo (cantu) faciens responsionem antistro-
“phicam, scilicet, ut essent Periodi æquales
“et sibi invicem responderent¹. ”

Hanc explicationem, si quid ulteriori opus sit disputatione, confirmant præclarè, quæ Plutarchus ait de ipso hoc Timotheo. ὅτι δὲ Κιθαρῳδικοὶ νόμοι οἱ τάλαι εἰς ἐπῶν συνίσαντο Τιμόθεος ἐδήλωσε. τους γὰν πρωτάς, νόμος ἐν ἔπεσι διαμιγνῶν διθυραμβικήν λέξιν ήδεν, ὅπως μη ἐνθύει φανῆ ταρανομῶν εἰς τὴν ἀρχαίαν μοσικήν².

¹ ἀντιστροφὴ δὲ ἐστιν, οἷονεὶ ἴσοσροφή. τὸ γάρ ἀντὶ ταρὰ τοῖς παλαιοῖς τὸ ἴσον σημαίνει. ὡστερ πὸ ἀντίθεον, ἀντὶ τοῦ ἴσοθεον.

Ammon. in Prædicamenta.

² id quod fecit in Πίρσαις, nomo, cuius habemus

C 2 versiculos

Quænam fuit λέξις διδυραμβική docet Aristoteles; eam scilicet apud Antiquiores ἀντιροφικήν fuisse affirmat¹. Quin et constat Doricum modum prorsus respuisse conversiōnem Dithyrambicam. Quum enim Dorum Musica valde erat sedata, et gravis², Philoxenus frustrè in eam voluit Dithyrambos inducere, quos, quæ Phrygii erat characteris, minus ægre patiebatur³. Et Scholiares supra laudatus οἱ ταλαιοὶ διαφθορὰν μουσικῆς ηγεῖντο εἶναι ταχὺς διθυράμβους⁴.

His subjiciam Procli testimonium, ex quo videri possit id Phrynidem aliàs antea fecisse, quod Timotheus primus in Lacedæmone ausus fuit.

Δοκεῖ δὲ Τέρπανδρος μεν (πρῶτος) τε-

versiculos duos tantum, sed et inter se dissimiles. —

Κλεινὸν ἐλαύθερίν τεύχων μέγαν Ἐλάσθη κόσμον.

Pausan. Arcad.

Σέρενθ' αἰδὼ σωμεγέντα δέετας δορυμοίχον.

Plutarch. in audiend. Poet.

¹ Vide quæ in nota superiori de Dithyrambis diximus.

² Athænæi. Deipnos. lib. 14. c. 5.

³ Aristot. Repub. lib. 8. ad finem. Vid. etiam Plat. de Repub. lib. 3.

⁴ Suidas.

λειῶσαι

λειῶσαι τὸν νόμον ἡρῶω μέτρῳ χρησάμενος· ἔπειτα Αρίων ὁ Μεδυμναῖος, ἥκι ολίγα συναυξῆσαι, αὐτὸς καὶ ποιητὴς καὶ κιθαρώδος, γενόμενος· Φρύνης δὲ ὁ Μιτυληναῖος, ἐκαινοτόμησεν αὐτὸν· τὸ, τε γὰρ ἐξάμετρον τῷ λελυμένῳ συνῆψε· καὶ χορδαῖς, τῶν ἐπλατλείσιν ἔχρισατο. Τιμόθεος δὲ ὕστερον εἰς τὴν νῦν ἡγαλε ταξίν¹.

At si quis miretur Lacedæmonios tam graviter Timotheo succensuisse ob musicam hac ex parte immutatam, ille nec mores, nec leges civitatum Græcarum satis percipit. "Οτι δὲ ἡ ταῖς εὐνομωτάταις τῶν πολέων ἐπιμελές γεγένηται φροντίδα ποιεῖσθαι τῆς γενναίας μασικῆς, πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα μαρτύρια παραδέδαι ἐζί².

Phrynidis Musici fides duas de novem asciā proscidit Emerepes Ephorus increpans quoque, μη κακάργει τὴν μασικήν³.

¹ Photii Bibliothec. p. 484.

² Plutarch. lib. de Music.

³ idem. Apopthegm. Lacon. sed in Agide legitur *Eccrepes Ephorus.* Ter-

Terpandrum etiam antiqui moris obseruantorem, optimum sui temporis citharædum, atque præcipuum bellicæ virtutis laudatorem, Ephori tamen multaverunt, citharamque ejus auferentes clavo affixerunt, ὅτι μίαν μόνην χορδὴν ἐνέτεινε περιοστέραν τῷ ποικίλῳ τῆς φωνῆς χάριν. μόνα γὰρ τὰ ἀπλάγερα τῶν μελῶν ἐδοκίμαζον¹. εἴ δέ τις παραβαίνοι τι τῆς ἀρχαίας μουσικῆς, ὃν ἐπέτρεπον².

Nec soli Lacedæmonii pro suâ severitate Musicæ leges vindicabant. Ipsum hunc Timotheum sibilis exceptum ἐπὶ τῇ καινολομίᾳ, καὶ παρανοεῖν εἰς τὴν μουσικὴν δοκοῦντα, bono esse animo hortabatur Euripides³: brevi quippe fore, ut Theatra morem ei gererent. Atqui pluribus de causis conjicio has ei contigisse molestias Athenis. Argivi etiam musicæ præscriptæ violationem, usumque plurium quam septem chordarum coercebant. Viderunt enim Viri sapientissimi artium humaniorum princi-

¹ Plutarch. institut. Lacon.

² ibid.

³ Plutarch. an Seni sit gerend. Respub.

pem cum moribus conjunctissimam esse¹. Quin et Egyptii nec Poetis, nec Musicis, nec Pictoribus denique licentiam prorsus effrenem indulgere². Sed ad Ephorus revertamur.

παρακλεθεῖς δὲ καὶ αἷς αγονα ταρ ελευσινιαρ Δαματρορ απρεπε διεσκεισατο ταν το μιτο διασκειαν, ταν ταρ Σεμελαρ οδιναρ γη ενδικα τορ νεορ διδακκε.

διεσκεισατο. Jam supra notatum est Iota quasi solenniter in his MSS. locum upsum.

1 Σὺ δὲ Εκπρεπῆ μὲν ἐπαινεῖς (έφησεν) ὃς ἐφησάντω Φίσινίδῳ Φιλοτικῷ σπεστάργω τὰς ΔΥΟ οὐδὲ ΕΝΝΕΑ χορδὰν ἔξετεμε· καὶ τὰς ἐπὶ ΤΙΜΟΘΕΩ, πάλιν τὸ αὐτὸ τεττο πρᾶξαντας· ἡμᾶς δὲ μέριφη, τενφίλη καὶ ἀλαζονεῖαν σὺν τῷ Σπάρτης ἀναγοῦντας. ὁστεροὶ οὐχὶ κράκεινταν τὸ σὺν μιστικῇ σοσσαρὸν, καὶ πολειτόν, ὅπως ἐνταῦθα μὴ περιέλθῃ, φυλαττομένων, ὅπου θυμούνταν βίσια, καὶ τρόπων ἀμετίσια καὶ πληριμέλεια τὰς πόλιν ἀσύμφωνον καὶ ἀναρμοστὸν ἔσαιται πεποίκηνεν. Plutarch. in Agid. et Cleom.

Εἶδος γὰρ καὶ μὲν μιστικῆς μετασάλλειν ΕΥΛΑΒΗΤΕΟΝ, ὡς ἐν ΟΛΩ κινδυνεύοντα· ΟΥΔΑΜΟΥ γνώμηντα μιστικῆς τρόπος ἄνειν ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ νόμων τῷ μεγίσταν, ὡς φησί τε Δαμων, καὶ οὐδὲ πειθόμεν. Plat. Repub. lib. 4.

'Αλλ' ὄραν, εἰ τῷ καὶ τῷς το ΗΘΟΣ συντείνει, καὶ τῷς ΤΗΝ ΨΥΧΗΝ. Τέτο δὲ ἂν εἴη δῆλον, εἰ ΠΟΙΟΙ ΤΙΝΕΣ ΤΑ ΗΘΗ ΓΙΓΝΟΜΕΘΑ ΔΙ' ΑΥΤΗΣ. ἀλλὰ μὲν ΟΤΙ ΓΙΓΝΟΜΕΘΑ ΠΟΙΟΙ ΤΙΝΕΣ, δῆλον δέ τοιλῶν μὲν καὶ ἀλλων, οὐχ ἕκινα δὲ καὶ Δῆλος οὐδέποτε μελῶν. καὶ λ. Aristot. Polit. lib. 8. c. 5.

2 Vid. Platon. de Legg. Fisi. p. 789.

habuisse¹.

24 DECRETUM LACEDÆMONIORUM

habuisse¹. Nequaquam me latet verbum ἀσκέω, quod ornare significat. Omnino tamen legendum puto διεσκευάσατο διασκευάν, quæ lectio non nihil venustatis præstabit.

Tan το μίτω διασκειαν². lege μύθο. Quod Philostratus fides citharæ μίτους dixerit, nihil certè ad hunc locum.

ταν ταρ Σεμελαρ οδιναρ, ἐκ ενδικα τορ
γεορ διδακκε lege οδινα², quam lectionem
præstat Dion. Chrysostomus. αὐλάχντα τὴν τῆς
Σέμελης ὠδῖνα³. Latinè vertimus.

“Quinetiam quum vocaretur ad Eleusiniæ
“Cereris ludos indecorum fabulæ apparavit

1 Ex incuria credo Scribarum. Vid. Salmasium ad inscriptiones veteres. p. 73. ubi notavit πολυστέφιλον pro πολυστέφιλον; et ἐπιπέντετα pro ἐπιπέντετα. Semel etiam ν pro ι, ut in οψιονοι. idem observavit ad Marm. Sandv. Taylorus. P. 8. & 9.

2 Vid. Jonsum de Scriptor. Hist. Philosoph. p. 35. &c. ubi dicitur Διασκευή, fabula iterata.

Timothei ad exemplum Cl. Ces. Nero cantavit Cannaen parturientem. Sueton. in Nerone c. 21.

3 Orat. 78. Huc forte respicit illud Platonis Οὐ δη ἐπιτρέψομεν (ἢ δ' εγώ) ἂν φαμὲν κῆδεθαι, καὶ δεῖν αὐτοὺς ἄνδρας ἀγαθὸς γένεσθαι, ΓΥΝΑΙΚΑ μιμεῖσθαι, ἄνδρες ὄνταις, ηγέταις, η πρεσβύτεραι, ... κάμηντον δε, η ἔρασται, η ΩΔΙΝΟΥΣΑΝ, πολλὰς καὶ δεῖσθαι. Repub. lib. 3.

“apparatum, nimirum Semeles partūs, ut non
“oportebat, juvenes docuit.”

De Poeſeos genere, in quo fabulam hanc re-
præsentavit Timotheus, nulla eſt mentio apud
eruditos. *Mύθου* certè διασκευή, et ὠδῖνα
δίδακτη Comœdiā, vel Poefin Satyricam re-
ſpicere potuerint. Ut enim Tragoëdia eſſet,
vetant, tum Bacchi naſcentis lætiſſima occasio,
tum τῆς ἀπρεπῆς gravis illa censura. Verun-
tamen ſi Plutarcho fides fit adhibenda de
Lacedæmoniis, τραγῳδίας, καὶ κωμῳδίας οὐκ
ἡκούωντο^{1.} adeo non excolebant muſam Sa-
tyricam. De fabula tamen diſerte Decretum.
Qualis ea fuerit, aliunde investigandum.

Διδύραμβοποιίς fabulam quandam exor-
naffe, auctore uti poſſem Aristotele, qui Cy-
clopas Philoxeni laudat^{2.} An vero Dithy-
rambo fabulam de Semele intexuerit Timo-
motheus, clarius forſan elucebit, ſi pauca de
Nomo præmittantur.

Nomum ideo ſic dictum fuiffe conjicit A-
ristoteles, quod, quum adhuc literas nescirent

¹ Institut. Lacon.

² lib. de Poet. c. 2.

26 DECRETUM LACEDÆMONIORUM

homines, leges cantare confuescebant, ut memoriæ eas perpetuæ mandarent; et proinde cantilenas antiquitus vocari Nomos¹. Neque multum ab hac conjectura abludit Aristides Quintilianus². Sed profecto mirum omnino esset, si vetusta adeo invaluerat vox νόμος pro lege, eam nusquam in isto sensu apud Homerum reperiri; cui νόμος acuitur, et denotat pascuum. Cum quo quidem sensu Nomi Eymon conjunctius esse videtur.

Nomum primo hymnum fuisse in Apollinem conscriptum plurimi testantur auctores. Porro a Proclo traditum est, Apollinem a Nomo appellari Νόμιμον, lege Νόμιον³. Eandem adstruunt sententiam Poetæ.

1 Διὸς πὲ ΝΟΜΟΙ καλεῖνται, ὃς ἄδεσιν; οὐδὲ τῷριν ἐπίσυ-
θαι γένουμενα ΉΔΟΝ τὰς νόμους, ὅπως μὴ ἐπιλάθωνται· ὀσ-
τερὶ δὲ Αγαθήσοις ἔτι εἰώθασι; καὶ τῇ ψέφῳν ἐν ἀδάν τοις περι-
ταξι, τὸ αὐτὸν εἰπάλεσσιν, ὅπερ τὰς περιστάτας. Probl. sect. 19.
28.

2 Ἐν τε ταῖς ἴδιωτικαῖς εὐφροσύναις, καὶ ταῖς δημοσίαις
δεῖαις ἐντάξις ΣΥΝΗΘΗ μέλη τινὰ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΑΝΤΕΣ,
εἰ δὲ ΝΟΜΟΥΣ περιηγήσενον· μηχανήτε τινα ἄλλη τὸ βεβαιό-
τερον αὐτῶν τὴν ἱερεγείαν ποιοπάρδομον· μέντοι δὲ ΑΚΙΝΗΤΑ
ἄλλο τὸ ΠΡΟΣΗΓΟΡΙΑΣ ἐπευφύμιον. lib. 2. p. 67.

3 Sed vide, quæ doctissimus ad hunc locum adnotavit
And. Schottus.

— καὶ ἀγνον Απόλλω-
ν' ἄνδρασι χάρμα φίλοις·
ἄγχιζον ὅπανα μῆλων,
ἀγρεα καὶ Νόμιον¹.

Χλωρὴ τ' ἀγριέλαος Απόλλωνος Νομίοιο².

Φοῖον καὶ Νόμιον κικλήσκομεν, ἐξ ἔτι
κείνου,

Ἐξότ' ἐπ' Αμφρυσῷ ζευγήτιδας ἔτρεψεν
ἴππους,

Ηιθές ἐπ' ἔρωτι κεκαύμενος Αδμήτοιο³.

Eadem de causa Pan etiam dicitur Νόμιος,
apud Scholiasten ad Aristophanis Aves. 746.

Πανὶ νόμις, ἱερᾶς ἀναφαίνω —

ἐπει Νόμιος ὁ Θεὸς. Quocum facit illud
Phornuti; Νόμιος, παρὰ τὸ νέμω. Unde No-
mum existimo fuisse primo carmen, quod
ἐν νομοῖς (in pascuis) cantabant pastores, Apol-
lini dicatum, qui et ipse olim pastor Admeti

¹ Pindar. Pyth. 7.

² Theocrit. in Idyll. 32.

³ Callimach. Hymn. in Apoll.

oves pascebat. Porro Carniis, feriis itidem Apollini dicatis, solenne illud habebatur, ut νόμους, aut potius νομοὺς concinerent Καρνεῖς. Καρνεῖς etiam appellabatur Apollo, ἀπὸ τῶν κάρων, ἥγεντος προβάτων¹.

Sed Nomi certe, utcunque de origine ejus statuerint viri docti, duplex erat notio. Quorum altera designabat modum Musicæ, cuius generis magnam fuisse copiam apud Græcos notissimum est². Altera, Poeeos quandam speciem, quam supra aliquâ ex parte descripsimus; cuius quidem ea fuit conditio, quum ex Reipublicæ auctoritate festis diebus caneretur, ut non tantum materiam, sed et Musicæ numeros ex consuetudine præscriptos haberet³. Harmonia Nomi fuit continua, quippe cuius carmen erat hexametrum, atque adeo rhythmus gravissimus. Antiquitatem Nomi confirmabit Plutarchus: ὅδε Ὁρφεὺς οὐδένα φαίνεται μιμέμενος. ἐδεὶς γάρ πω γεγένητο, εἰ μὴ οἱ τῶν αὐλητικῶν (νόμων) τοιηταί⁴.

¹ Hesych.

² Plutarch. de Music. et Jul. Polluc. lib. 4. c. 9.

³ Arist. Quint. in notâ proximè superiori.

⁴ lib. de Music.

Argumentum ab initio simplex fuit, nisi pro vario habenda sit supplicationum gratiarumque agendarum diversitas ¹.

Sed et Nomis, uti Dithyrambis id accidisse video, ut primo tantum laudes Deorum, postea Heroum facta, et quicquid gloriae civitatum intereffet, celebrarent. Hujusmodi est, *Πέρσαι*, Nomus a Timotheo nostro conscriptus, cuius meminerunt auctores varii ².

Ecce ergo rem eo usque deductam, ut luculentissimis probetur indiciis, Nomum fuisse Poeeos speciem quandam graviorem, et ampliorem, quam eum judicaverunt plerique eruditorum; quippe qui μῦδον præsttit non levem, neque mediocrem; sed magni sane momenti, si quid erat magnum Græciæ libertatem a Persis vindicasse. Nomum alium, qui fabulam absolutissimam contineret, videre est a Jul. Polluce descriptum ³. Atque hæc sanè

1. Ο δε Νόμος δοκεῖ μὲν ποτὲ τὸν τακίσιντον ἴσχυντα. Ο μὲν γὰρ εἰς ιγίνοτερον εἰς κακῶν παράτοινον γεγένεμπτον· ο δε ιδιως Απόλλων. Procl. Confer quæ Proclus de Chrysostemi nomum ad citharam concinente, et Arist. Quint. in notis superior:

2 Pausan. in Arcadicis. Aristot. de Poetic. et Plutarch. de audiend. Poet.

3 lib. 5. c. 84.

haec tenus;

30 DECRETUM LACEDÆMONIORUM

haec tenus; quæ fortassis a re nostrâ aliena existimaverit, qui Baccho nascenti Dithyrambum accommodatiorem censeat, quam Nomum; qui porro meminerit Aristotelici illius problematis, διὰ τὶ οἱ μὲν νόμοι ὅκει ἐν ἀντιστρόφοις, ἐποίγυτο; præsertim quum Timotheus hoc ipso decreto arguitur conversionis Antistrophicæ.

Quibus interea de causis Nomo hanc fabulam, potius quam Dithyrambo adjudicem, brevissimè expediam. Primò scilicet, quod, quicquid in superiori accusationis membro conqueruntur Lacedæmonii de Musicæ simplicitate violatâ, et periodis Antistrophicis, id omne intelligi debeat de quotidiana Timothei consuetudine. Inter ludos Matris Eleusiniæ celebrandos adeo indecora fabulam de Semele tractavit, ut graviorem longe culpam in se admisisse videatur. Secundo, quod nondum mihi compertum est Dithyrambum unquam ascribi Timotheo Milesio. Tertio, quod Nomos Timothei laudant fere omnes Musicæ rei Scriptores. Quarto denique, quod Nomos eum de industria corrupisse testantur Plutarchus et Proclus. Ἐν ἔτεσι διαμηνύων διθυραμβικὴν

λέξιν ¹

λέξιν¹ . . . ἔξαμετρον τῷ λελυμένῳ συνῆψε².

Accusatione jam finita, ad sententiam judicium pervenimus.

Δεδοχθαι φα περι τυτοιν τοι βασιλεαρ και τοι εφορορ μεμψαται Τιμοθεον.

φα. sic fere omnes Codices MSti; Libri editi exhibent φαν, φαμεν, τω, πη. E mstis unus φαρ, alter αρ; unde conjiciebam ἄρα sunt forsan, qui φα in γα vertere malint, ut pote Laconismi purioris.

μεμψαται. “In ea decreti hujus parte, quâ “condemnatur Timotheus pro μέμψασαι “suspicabar scribendum τέμψασαι, ut esset “simplex pro composito, ἀποπέμψασαι a-“mandare, urbe pellere; alioquin ex hoc Se-“natus-consulto colligi non potest Lacedæ-“monios Timotheum *exegisse* de Laconica, “quod Boëthius scribit, sed idem Boëthius “*summam* proponens hujus scripti utitur verbo “*succensuisse*, quæ causa est, cur mutare ausi

¹ p. 19.

² p. 21.

“non simus.” Hæc Casaubonus¹. sed fruſtra, ni fallor. Invenustum enim omnino eſt illud *τέμψαδαι*; nec id patitur ne unus quidem ex mſtis. Sed neque necesse eſt, vox *succensuſſe* Boëthii ad *μέμψαδαι* respiciat: immo potius ad ſummam decreti.

Qua quidem auſtoritate Boëthius Timotheum de Laconica pulſum fuifſe velit, nefcio prorsus, quum hac de re taceant, quantum ſcio, Historici. Lacedæmonios bis alias antiquam musicam vindicaffe conſtat, tam ex Phrynidis, quam Terpandri immutationibus. Nihil interea uſpiam invenio de Exilio. Boëthium tamen ſecutus eſt Scaliger, et ut decretum iſum Boëthio ſuffragaretur, textum magnopere vexavit. Sed ne ſic quidem, quicquid agant Viri docti, decreti ſententia cum narratione Boëthii conveniet, qui dum ſuppli- cium auget, crimen magna ex parte elevat, et *Unius* tantum nervi additamentum Timotheo attribuit.

At jam tandem video, quid Scaligero, Caſaubonoque tantas potuit excitare moleſtias. Non ſemel auctiori lyra multiplicem Musicam

¹ Animadverſ. ad Athenæum. p. 614.

intro-

introducebat Timotheus. Extra numerum septenarium chordas ei exprobavit Ephorus Carniis celebrandis ¹. Bis igitur in judicium actus, primò pœnas luendas ob quatuor nervos lyræ additos effugisse videtur, allato scilicet exemplo Apollinis, cuius statua jam tum lyram tenebat undecim chordarum ². Postea, quum unam præter eas, quas ante repererat, illamque duodecimam protulerat, eum in exilium projectum fuisse facile crediderim, qui leges Spartæ sanctissimas ita inverecunde proculcaverat.

His rite perspectis Boëthius excusationem impetrabit ab eruditis, si decreti posterioris sententiam turbato ordine recitaverit; dum quæ ipse solus narrat, verissima esse possunt, et videntur; modo quæ de hoc decreto præfatur, ea omnia a Græcis accepta intelligas de

¹ Τιμοθέος δὲ ἀγωνιζομένος τὰ Κάρυαι, εἰς τὸ ἐφόρου μάχαριν λαβὼν ὑπότισεν αὐτὸν ἐν ποτέος τῷ μερῷ δύπτεμος ΤΑΣ ΠΛΑΕΙΟΥΣ ΤΩΝ ΕΠΤΑ ΧΟΡΔΩΝ. Plutarch. Lacon. Institut.

² Hæc narrat ex Artemone Athenæus lib. 14. c. 19. Plinius chordam nonam Timotheo attribuit. lib. 7. c. 56. Nicomachus Gerasenus undecimam. Meibom. Edit. p. 35. Pausanias chordas quatuor a *septima* usque ad *undecimam*. Laconic. lib. 3. c. 12.

Timotheo jam iterum Musices violatæ damnato.

*επανακαται δε και ταν ενδενα χορδαν
εκταμον ταρ περιτταρ υπολιπομενο ταρ
επτα.*

Legendum ἐπανάγκασαι, et ἔκταμεν. libri impressi habent εκταμεν, syntaxin quod attinet recte. υπολιπόμενο corrige cum Gronovio γ addito in fine.

“ Marcus Tullius secundo de legibus —
“ illa severa Lacedæmon nervos jussit, quòd
“ plures quam septem haberet, in Timothei
“ fidibus incidi” — expressit “ illa verba,
“ ἐκ τᾶν ενδεκα χορδῶν ἔκλαμονταρ τὰρ πε-
“ ριττὰρ υπολιπομέναν τᾶν ἐπίλα. Ipsa de-
“ creti verba retinet in Tarsicâ priore Dio
“ Chrysostomus scribens, Lacedæmonios Ti-
“ motheum τὴν τε κιδάραν ἀφελέσαι και
“ τῶν χορδῶν τὰς περιττὰς ἔκλεμεῖν. Meminit
“ idem iisdem fere verbis et in eâ Alexandrinos,
“ necnon Plutarchus in Laconicis institutis. —
“ Non obscurè alluditur ad verba hujus Sena-
“ tusconsulti cum ait (Athenæus) de Timo-
“ theo :

“*theo: εὐδυνόμενον ὡς ταραφθείροις τὴν
ἀρχαίαν μοσικήν, καὶ μέλλοντός τινος ἐκ-
τέμνειν αὐτῷ τὰς τεριττὰς τῶν χορδῶν.*”

Hæc iterum Casaubonus¹, quem miror retinuisse textum adeo corruptum, ut ne sit Græcus quidem.

Sententiam sic verte. Placuit itaque, ut Reges et Ephori ob hæc duo (scilicet impietatem, et ob ea quæ in musicâ innovaverat) tum reprehendant, tum cogant insuper undecim e chordis rescindere supervacaneas, servantem tantum septem.

Quo consilio supplicium propalam irrogandum statuebant Respublica, postrema declarat periodus. οπερ εκαζορ το ταρ πολιορ βαρορ ορον ευλαβηται ετίαν Σπάρταν επιφερεν τι τον με καλον νετον, μεποτε ταραρεταρ κλεορ ατονων.

καλον νετον. sic plerique mssti hanc vocem posteriorem exhibent, ex priori captantes γ finale. recte tamen mstus C. C. C. ηθων pro suo more, i. e. εθον.

¹ Animadvers. ad Athenæum. p. 614.

ταραρεταρ.

ταραρεταρ. hanc vocem ne unus quidem codex recte habet. levissima mutatione restitutas *ταρατλεται*, quod et Gronovio placet.

ατονων, lege *αγονον*, id est *αγωνων*. Latina interpretatio habet *certaminum*. Sensus est; ut unusquisque videns civitatis gravitatem vereatur in Spartam inferre aliquid bonis moribus non conveniens, ne forte contigerit turbari gloriam certaminum.

De Orthographia jam aliquatenus corrigenda pauca lubet adnotare; quam, quam hodie exstat forma, viris doctis placere potuisse non nihil miror. At Chishullum in his literis exercitatissimum eam adeo prorsus neglectui habuisse, id decreto nostro non nisi iniquissima sorte contigisse videtur. Is enim certe fuit, si quis alius, qui medicinam hac ex parte adhibere optime calluit. Sed nimirum in opere *παρέργω* eum latuit veram lectionem adjuvari posse ex Sigea illa inscriptione. Quin Timotheum hunc eundem esse fortasse judicavit cum illo, cuius fama Alexandri temporibus adeo vulgabatur¹. (id quod fraudi fuisse video plu-

¹ *Thebanum* illum fuisse ex Luciani Harmonid. observavit Burettus. Acad Reg. Inscript. Tom. x. p. 235.

ribus¹,) ideoque illum vixisse credidit eâ ætate quâ Simonideas literas uno omnes consensu agnoscerent Græciæ civitates. Rem vero aliter se habere monet Timothei ætas, atque præsertim Lacedæmonis mores novitatem quamlibet nunquam non aversati. Indicio quoque non contemnendo est msstorum codicum facies hodierna, qui plerumque, (illum excipias in Bibliotheca CCC,) vocales η et ω respuunt.

Ex marmore Pario statuit Prideauius Timotheum natum fuisse anno tertio Olympiadis octagesimæ tertiae, et obiisse anno quarto Olympiadis centesimæ quintæ.

¹ Inter alios et Macrobius, qui Timotheum poetam laudat plus semel, nulla distinctione adhibita, cuius duo hæc fragmenta nobis servavit.

Ἄριστον τόν ἀεὶ πόλον ἔσπαν
Ἄριστον τὸν ἀκυτόνοιο σελάνας.   Saturn. lib. 7. c. 16.

et σὺ τὸν ἀεὶ πόλον οὐράνιον λαμπραῖς ἀκτίσιν ἥλιε βάλλων
πέμψιν εὐασθόλον ἐχθροῖς βέλῳ σᾶς δὲπι νεύρας παιάν.   Satural. lib. 1. c. 7. quæ quum a nemine in versus digerantur, ita forsan recte possis constituere.

— σὺ τὸν ἀεὶ πόλον
οὐράνιον λαμπραῖς
ἀκτίσιν ἥλιε βάλλων
πέμψιν εὐασθόλον ἐχθροῖς
βέλῳ σᾶς δὲπι νεύρας
παιάν. —

Patet

38 DECRETUM LACEDÆMONIORUM

Patet porro Vocales illas Simonideas η, et τω jam primum Athenis obtinuisse anno secundo Olympiadis nonagesimæ quartæ, atque exinde paulatim ad cæteras Græciæ civitates pervenisse¹. Anno autem secundo Olympiadis nonagesimæ quartæ Timotheus annos habuit quadraginta tres. Unde nihil obstat, quo minus hoc decretum manu exaratum fuisse potuerit ante Olympiadem nonagesimam quartam; quod eo verisimilius videatur, quoniam ut supra ostendimus, decretum hoc factum est in Timotheum, cum primo jam deliquerit.

Sed utcunque ea se habuerit res, nullo modo credibile est Lacedæmonios novas quasdam literas adeo pronos admisisse, ut inter primos iis patrocinarentur; nedum in actis publicis iisdem, quibus novitatem ipsam altera ex parte respuerent, et improbarent, Scriptoris mutationem commendarent.

Restat nunc, ut videamus de usu literæ φ

¹ Vid. Chishullum ad inscript. Sigeam, qui primum earundem usum *ex lege* ponit, anno in quo Euclides Archon fuit Athenis. V. Lydiat. in Marmor. et Traité Diplomatique Tom. I. et Corfini. Fast. Attic.

quæ

quæ in fine vocabulorum locum Sigmatis occupavit. Nescio equidem, quâ de causa dialectum hujusmodi suspicarentur viri eruditissimi nullam fuisse. Miratur scilicet Scaliger nihil tale reperiri nec in quinto Thucydidis, nec in Lysistrata Aristophanis, “cujus tamen intererat id non omisisse¹. ” At fefellit virum doctissimum in Lysistratâ *ταλεόρ*² lectio vulgata, quæ sola jam hunc usque ad diem Librariorum Criticorumque imperitiam effugere potuit. Quod moram Scaligero injiciebat, id Seleno nostro prorsus displicuit, qui sigma suis ubique locis restituendum censuit.³ Nec nescivit Vir magnus, qui Boëthium palam hallucinationis arguit, hoc idem alibi usitatum fuisse; quod quidem probari possit ex auctoritate Platonis, Phrynichi, et Hesychii. Ex plurimis tamen duo tantum testimonia apponam, sed imprimis digna quæ hîc recitentur, quippe quæ Boëthio fidem apprime conciliant. Mitto enim quæ de Lasī cujusdam, aut Pindari Poemati-

¹ Vid. not. ad Manilium.

² Verfic. 987. vide Kuferi not. et Toup. Emend. in Suid. part. I. p. 107.

³ de Synedr. lib. 2. c. 8. et 10.

bus feruntur, in quibus id peculiare erat, quod nullum prorsus sigma haberent¹. Exemplum prius dabit Strabo.

ἐποίκους δὲ ἔχον ἀπ' Ηλιδος, (οἱ Ἐρετριεῖς) ἀφ' οὗ καὶ τῷ γράμματι τῷ ρ πολλῷ χρησάμενοι ὡς ἐπὶ τέλει μόνον τῶν ῥημάτων, ὅλα καὶ ἐν μέσῳ κεκωμωδῆνται². Alterum ex Eustathio depromptum est. ἐκωμωδεύντο δὲ φασιν οἱ Ἐρετριεῖς, ὡς πολλῷ τῷ ρ ἐν ταῖς ὁμιλίαις χρώμενοι· διὸ καὶ αὐτοὶ, καθὰ καὶ Ηλεῖοι βαρβαρόφωνοι ἐκαλλύντο, ὡς ἐν ῥητορικῷ εὑρηται λεξικῷ διὰ τὸν πλεόνασμον τῆς ρ.³.

Haud sane negaverim alia quædam nonnulla inter legendum deprehendi posse, a communi usu Græcorum paulo abhorrentia, quæ tamen, quum plerumque ex infausta librariorum manu proficiunt videntur, ad varias lectiones alleganda judicabam. Horum pauca quædam excipias, quæ ex Laconum usu peculiari corrigenda facile emendare possis. In cæteris eo

¹ D. Halicarn. de structura. sect. 14.

² lib. 10. p. 687. edit. Cesaub.

³ p. 279.

forsan felicius Laconismo puriori consulas, quo magis omnia ad normam dialectus Doricæ administrabis.

Habes tandem insigne illud decretum, hoc qualicunque commentario nonnihil forsan illustratum: ita tamen, ut a peritioribus cultum nitidiorem aliquando expectet: nec frustra expectabit: sciunt enim Docti, quam non contemnendum est, quicquid rei literariæ vel tantilli intersit; sciunt quam nihil est in Græca eruditione, quod non mirabiles sui amores excitare queat: quam nulla est materies in historia Græcarum civitatum, nedum Lacedæmonis, adeo infæcunda, quin ex ea fructus percipere possint uberrimos.

Hoc Antiquitatis specimen quod attinet — En ipsum non uno vetustatis nomine commendatum. Commendat disciplinæ Laconicæ exemplar graphice depictum. Apprimè Lacedæmonii moris est stilus brevitate et simplicitate spectabilis¹. Si ad rem spectes omnia di-

¹ Dorica dialectus ipsa est magnifica et bellica. Unde autem asper etiam et minax iste in fine vocabulorum literæ & usus? scilicet argumento non parum esse videatur pro vario gentium ingenio et indole, variam quoque a naturâ conformatam fuisse loquendi rationem. *Vossius* de Poe mat.cantu p. 54. 55.

rigi videntur Lycurgi auctoritate ac consilio, ipsum credideris reum damnasse, ipsum de damnato pœnas sumpsisse. Eadem scilicet est istius periculi, quod ex novitate oritur, suspicio, eadem in erudiendâ juventute vigilantia, in artibus coercendis severitas, erga Deos pietas, ac reverentia; eadem denique mens futuri provida, et usque sedulo præcavens, ne forte fæculorum decursu aliquâ ex parte violaretur legum majestas, aut labefactaretur Spartæ Republica.

ΕΠΕΙΔΕ ΤΙΜΟΣΙΟΡ ΗΟ ΜΙΛΑ-
ΣΙΟΡ ΠΑΡΑΓΙΝΟΜΕΝΟΡ ΕΝ ΤΑΝ
ΗΑΜΕΤΕΡΑΝ ΠΟΛΙΝ ΤΑΝ ΠΑ-
ΛΕΑΝ ΜΟΑΝ ΑΤΙΜΑΔΔΕΙ ΚΑΙ
ΤΑΝ ΔΙΑ ΤΑΝ ΗΕΠΤΑΧΟΡΔΑΝ
ΚΙΣΑΡΙΤΙΝ ΑΠΟΣΤΡΕΦΟΜΕΝΟΡ
ΠΟΛΥΦΩΝΙΑΝ ΕΙΣΑΓΟΝ ΛΥΜΑΙ-
ΝΕΤΑΙ ΤΑΡ ΑΚΟΑΡ ΤΟΝ ΝΕΟΝ,
ΔΙΑ ΤΕ ΤΑΡ ΠΟΛΥΧΟΡΔΙΑΡ ΚΑΙ
ΤΑΡ ΚΕΝΟΤΑΤΟΡ ΤΟ ΜΕΛΕΟΡ
ΑΓΕΝΝΕ

ΑΓΕΝΝΕ, ΚΑΙ ΠΟΙΚΙΛΑΝ ΑΝΤΙ
 ΗΑΠΛΟΑΡ ΚΑΙ ΤΕΤΑΜΕΝΑΡ
 ΑΜΠΕΝΝΥΤΑΙ ΤΑΝ ΜΟΑΝ ΕΠΙ
 ΧΡΟΜΑΤΟΡ ΣΥΝΙΣΤΑΜΕΝΟΡ
 ΤΑΝ ΤΟ ΜΕΛΕΟΡ ΔΙΑΙΡΕΣΙΝ
 ΑΝΤΙ ΤΑΡ ΕΝΑΡΜΟΝΙΑΡ
 ΠΟΙΟΝ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΟΝ ΑΜΟΙΒΑΝ.
 ΠΑΡΑΚΛΑΘΕΙΡ ΔΕ ΚΑΙ ΕΝ ΤΟΝ
 ΑΓΟΝΑ ΤΑΡ ΕΛΕΥΣΙΝΙΑΡ ΔΑ-
 ΜΑΤΡΟΣ ΑΠΡΕΠΕ ΔΙΕΣΚΕΥΑ-
 ΣΑΤΟ ΤΑΝ ΤΟ ΜΥΣΟ ΔΙΑΣΚΕΥ-
 ΑΝ ΤΑΝ ΤΑΡ ΣΕΜΕΛΑΡ ΟΔΙΝΑ
 ΟΥΚ ΕΝΔΙΚΑ ΤΟΡ ΝΕΟΡ ΕΔΙ-
 ΔΑΚΣΕ ΔΕΔΟΧΘΑΙ . . ΠΕΡΙ
 ΤΟΥΤΟΙΝ ΤΟΡ ΒΑΣΙΛΕΑΡ ΚΑΙ
 ΤΟΡ ΕΦΟΡΟΡ ΜΕΜΨΑΣΘΑΙ ΤΙ-
 ΜΟΣΙΟΝ ΕΠΑΝΑΓΚΑΣΑΙ ΔΕ ΚΑΙ
 ΤΑΝ ΗΕΝΔΕΚΑ ΧΟΡΔΑΝ ΕΚ-
 ΤΑΜΕΝ ΤΑΡ ΠΕΡΙΤΤΑΡ ΥΠΟΛΕΙ-
 ΠΟΜΕΝΟΝ

ΠΟΜΕΝΟΝ ΤΑΡ ΗΕΠΤΑ ΗΟΠΟΡ
ΗΕΚΑΣΤΟΡ ΤΟ ΤΑΡ ΠΟΛΙΟΡ ΒΑ-
ΡΟΡ ΗΟΡΟΝ ΕΥΛΑΒΕΤΑΙ ΕΝ ΤΑΝ
ΣΠΑΡΤΑΝ ΕΠΙΦΕΡΕΝ ΤΙ ΤΟΝ
ΜΕ ΚΑΛΟΝ ΕΣΩΝ ΜΕΠΟΤΕ ΤΑ-
ΡΑΤΤΕΤΑΙ ΚΛΕΟΡ ΑΓΟΝΩΝ.

Idem decretum ad normam recentiorum
Græcorum redactum.

Ἐπείδη Τιμόσιορ ὁ Μιλάσιορ παραγνό-
μενορ ἐν τὰν ἀμετέραν πόλιν τὰν παλέαν
μῶαν ἀτιμάδδει καὶ τὰν διὰ τὰν ἐπὶα χορ-
δαν κισάριτν ἀποξρεφόμενορ πολυφωνίαν εἰ-
σάγων λυμαίνεται τὰρ ἀκύρι τῶν νέων, διὰ
τε τᾶρ πολυχορδίαρ καὶ τᾶρ κενότατορ τῷ
μέλεορ ἀγέννη καὶ ποικίλαν ἀντὶ ἀπλόαρ καὶ
τελαμέναρ ἀμπέννυται τὰν μῶαν, ἐπι χρώ-
ματορ συνισάμενορ τὰν τῷ μέλεορ διαιρεσιν,
ἀντὶ τᾶρ ἐναρμονίαρ ποιῶν ἀντίσροφον
ἀμοιβάν· παρακλαθείρ δὲ καὶ ἐν τὸν ἀγῶνα
τὰρ

τὰρ Ελευσινίαρ Δάματρορ ἀπρεπῆ διεσκευάσατο τὰν τῶ μυσῶ διασκευάν, τᾶν τᾶρ Σεμέλαρ ωδήνα ούκ ἔνδικα τῷρ νέωρ ἐδίδαξε. Δεδόχθαι.. περὶ τούτοιν τῷρ βασιλέαρ καὶ τῷρ ἐφορῷ μέμφαδαι Τιμόσιον, ἐπανάγκασαι δὲ καὶ τᾶν ἔνδεκα χορδᾶν ἐκτάμεν τῷρ περιτῆλῳ ὑπολειπομενον τῷρ ἐπὶλα, ὅπωρ ἔκαστορ τὸ τᾶρ πόλιορ βάρορ δρων ἐνλάβηται ἐν τὰν Σπάρταν ἐπιφέρεν τι τῶν μὴ καλῶν ήθῶν, μήποτε ταράτηται κλέορ ἀγῶνων.

“Quandoquidem Timotheus Milesius ad-
“veniens ad nostram urbem, antiquam illam
“musicam dedecorat, eamque septem chor-
“darum citharizationem averfatus, dum ni-
“miam varietatem sonorum introducit, aures
“Juvenum corrumpit; et per multas chor-
“das, et novitatem melodiæ pro simplici
“et uniformi (voces) induit musicâ ignobili,
“et variâ, in Chromatico genere componens
“musicæ apparatum, et pro continuo (cantu)
“faciens respcionem antistrophicam, scilicet,
“ut sint Periodi æquales et sibi invicem re-
“spondeant

46 DECRETUM LACEDÆMONIORUM

“ spondeant; Quinetiam quum vocaretur ad
“ Eleusiniæ Cereris ludos indecorum fabulæ
“ apparavit apparatus, nimirum Semeles par-
“ tūs, ut non oportebat, Juvenes docuit; Pla-
“ cere itaque, ut Reges et Ephori ob hæc duo
“ (scilicet impietatem, et ob ea quæ in mu-
“ sicâ innovaverat) tum reprehendant, tum
“ cogant insuper undecim e chordis rescindere
“ supervacaneas, servantem tantum septem;
“ ut unusquisque videns civitatis gravitatem
“ vereatur in Spartam inferre aliquid bonis
“ moribus non conveniens, ne forte olim tur-
“ betur decus Certaminum.”

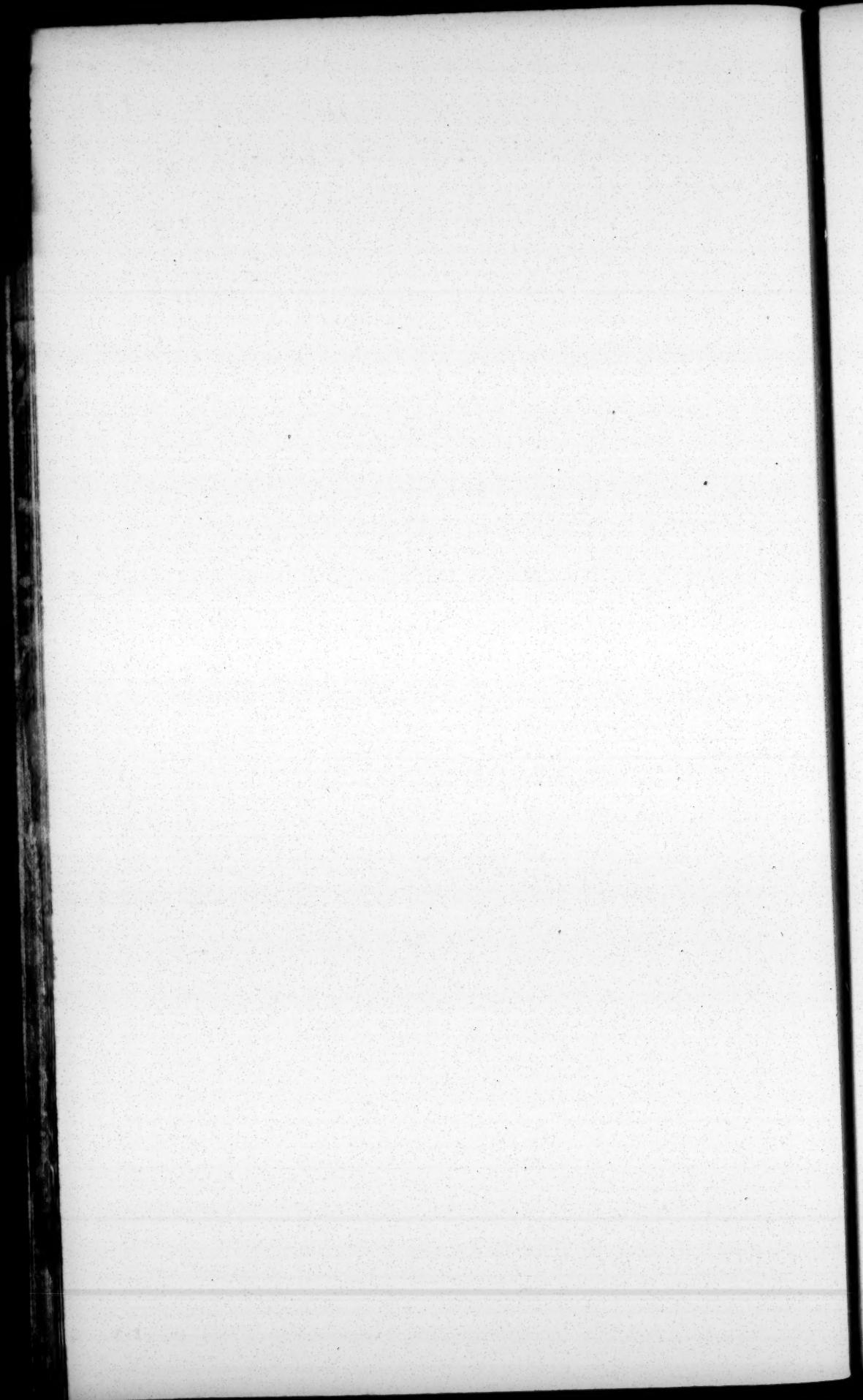
Postremo rem non ingratam Lectori eruditissimam facturus sum, si decretum subjiciam ex mente Jac. Gronovii impressum. *Vide Præfat. ad Vol. quint. Thesaur. Antiq. Græc.*

Επειδὴ Τιμόθεορ Μιλήσιορ ταργίμενορ
ἐτ τὰν ὁμετέραν πόλιν τὰν παλαιὰν μῶαν
ἀτιμάσας δη, καὶ τὰν διὰ τᾶν ἐπὶλα χορδᾶν
κιθάριξιν ἀποτρεφόμενορ, τωλύφωνον εἰ-
σάγων λυμαίνεται τὰρ ἀκοάρ τῷρ νέωρ· διὰ
τε τῷρ πολυχορδίᾳρ καὶ τῷρ καινότατορ τῷ
μέλεορ

μέλεορ ἀγεννῆ καὶ ποικίλαν ἀντὶ ἀπλόαρ καὶ τεταμέναρ ἀμφιέννυται τὰν μῶαν, ἐπὶ χρώματορ συνιζάμενορ τὰν τῷ μέλεορ διασκειὰν, ἀντὶ τᾶρ ἐναρμονίῳ ποτ τὸν ἀπόζροφον ἀμοιβᾶν· παρακληθεὶς δὲ καὶ ἐτ τὸν ἀγῶνα τᾶρ Ελευσινίᾳ Δάμαλρορ ἀπρεπῇ διεπεύσαλο τὰν τῷ μύδω διασκειὰν, τὰρ τᾶρ Σεμέλαρ ωδίναρ οὐκ ἐν δίκω τῷρ νέορ δίδακκε. Δεδόκιαι φᾶν περὶ τότων τῷρ βασιλέαρ καὶ τῷρ ἐφόρορ μέμψαται Τιμόθεον· ἐπαναγκᾶται δέ καὶ τᾶν ἔνδεκαχορδίαν ἐκταμεῖν τὰρ περιττὰρ ὑπολιπόμενον τὰρ ἐπτὰ· ὅπωρ ἔκαστορ τὸ τᾶρ πόλιορ βάρορ δρων ἐυλάβηται ἐτ τὰν Σπάρταν ἐπιφέρεν τι τῶν μὴ καλῶν ἐθῶν, μὴ ποτε παράτηται κλέορ ἀγώνων.

F I N I S.

G

CODICES MANUSCRIPTI OXONIENSIS,

¶ QUIBUS DESCRIPTÆ SUNT VARIÆ LECTIONES.

Codex in Bibliothecâ Bodleianâ 2177.

Cod. ibid. Seldenianus 25. 3413.

Cod. in Bibliothec. C. C. C. 1585.

Cod. in Bibliothec. Coll. Baliolens. 278.

Cod. in Bibliothec. Coll. Magdal. 2160.

VARIÆ LECTIONES.

ΕΠΕΙΔΕ. Cod. Magd. ΕΠΕΙΔΗ, in aliis
ΕΠΕΙ . . AN.

ΠΑΡΑΓΙΝΟΜΕΝΟΡ. Cod. Magd. ΠΑΡΑΓΙΜΕ-
ΝΟΡ. Bal. ΠΑΡΑΤΙΜΕΝΟΡ.

EN TAN, ETTAN, ut et infra, EN TON
ΑΓΟΝΑ, ETTON ΑΓΟΝΑ, EN TAN ΠΟ-
ΛΙΝ, ETTAN ΠΟΛΙΝ, varie, et promiscue
habent omnes Codd. mssti. Salmasius cum
bona parte eruditorum εττανεττον &c. legit,
eam secutus analogiam quā Dores mutant ως

G 2 in

VARIÆ L E C T I O N E S.

in ἀντὶ et ἀφτὶ. vereor equidem ne hac in re nimium valuerit Salmasii auctoritas. Hesychius exponit ἐπτῶν, per ἐκ τῶν ἐν φάσῃ, εἰς τὸ φῶς. ἐν pro εἰς certe Pindaricum. Malè tamen Maittairus illud καν̄ πέντε ἐπι Aristophanis censuit esse Doricum. Imperitè etiam Scholiafestes; καν̄ πέντε ἐπι ἀντὶ τοῦ, εἰς πέντε ἐπι nisi forte legendum ἀντὶ τοῦ, καν̄ εἰς πέντε ἐπι. Sed elegantior erit constructio si πέντε ἐπι pro accusativis accipias, subauditâ voce μετένσης.

Ὥ οὐ φίλτατε, αποιδαὶ γῳ εἰσὶ σὺ μένω·
μέτεπον εἰρήνης τί μοι, καν̄ πέντε —

Acharn. act. 4. sc. 5.

ΠΑΛΕΑΝ. Magd. ΠΑΛΑΙΑΝ. cæteri ΠΑΛΙΑΝ.

ΑΤΙΜΑΔΔΕΙ. Bal. et Selden. ATIMASDE.

ΜΟΑΝ. sic Selden. alii ΜΩΑΝ.

ΚΙΣΑΡΙΤΙΝ. Bal. KITAPITIN. Seld. ΚΥΘΑΡΙΤΙΝ.

ΠΟΛΥΦΟΝΙΑΝ. Bodl. ΠΟΛΙΦΟΝΙΑΝ. Magd.
ΠΟΛΙΦΟΩΝΙΑΝ.

ΕΙΣΑΓΟΝ. Magd. ΕΙΣΑΓΩΝ. alii ΕΙΣΑΤΟΝ.

ΛΥΜΑΙΝΕΤΑΙ. sic Selden. sed Magd. et
Bal. ΛΙΜΑΙΝΕΤΑΙ.

ΤΟΝ ΝΕΟΝ. sic Selden. Magd. ΤΟΝ ΝΕΩΝ.
ΠΟΛΥ-

VARIÆ LECTIONES.

ΠΟΛΤΧΟΡΔΙΑΡ. sic Selden. alii ΠΟΛΙΧΟΡ-
ΔΙΑΡ.

KENOTATOR. sic Magd. alii ΚΑΝΟΤΑΤΟΡ.

ΤΟ ΜΕΛΕΟΡ. sic plerique. sed Magd. ΤΩ
ΜΕΛΕΟΡ.

ΑΓΕΝΝΕ. sic Magd. alii levissima mutatione
ΑΤΕΝΝΕ. forsan pro ATENE; quæ vox etiam
ferri potest. ἀπε ὑπέ πεπημένη ΑΠΛΟΥΣ τε καὶ
ΑΤΕΝΕΙΣ τὸς τοιέτους ἄνδρας, ἀλλὰ μητὲς . . quippe
quum non *simplices* et *genuinos* hujusmodi ho-
mines habeat, sed mixtos. *Plato Repub. lib.*
8. p. 547. *Serrani.*

ΠΟΙΚΙΛΑΝ. cæteri omnes ΠΟΙΚΙΤΑΝ; sed
Magd. ΠΟΙΚΛΑΝ.

ΑΜΠΕΝΝΥΤΑΙ. Selden. ΑΜΦΙΕΝΝΥΤΑΙ. Bodl.
ΑΜΦΙΕΝΤΤΑΙ. cæteri ΑΜΦΙΕΝΝΙΤΑΙ.

ΧΡΟΜΑΤΟΡ. Seld. ΧΡΟΜΑΤΟΣ. Bodl. et
Magd. ΧΡΩΜΑΤΟΡ.

ΣΥΝΙΣΤΑΜΕΝΟΡ. tamen mssstι omnes, ΣΙ-
ΝΕΙΣΤΑΜΕΝΟΡ.

ΔΙΑΙΡΕΣΙΝ. Seld. ΔΙΑΣΚΕΙΝ. Magd. ΔΙΑ-
ΣΚΕΙΑΝ.

ΠΟΙΩΝ. Selden. ΠΟΙΤΑΝ. Bal. ΠΟΙΤΙΑΝ.

Magd. ΠΟΠΑΝ. Bodl. ΠΟ . . ΑΝ.
faciens

ANTISET-

V A R I A E   L E C T I O N E S .

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΟΝ. sic Magd. Bodl. ΑΝΤΙΣΤΡΟΠΟΝ. Bal. ΑΝΤΙΡΟΦΟΝ. Selden. ΑΠΟΣΤΡΟΦΟΝ.

ΠΑΡΑΚΛΑΘΕΙΡ. Selden. ΠΑΡΑΚΛΕΤΕΙΣ.
Magd. ΠΑΡΑΚΑΝΘΕΙΣ.

ΑΓΟΝΑ. Magd. ΑΤΟΝΑ.

ΑΠΡΕΠΕ. sic Seld. et Ball. cæteri ΑΤΡΕΠΕ.

ΔΙΕΣΚΕΤΑΣΑΤΟ. Codd. ferè omnes, ΔΙΕΣΚΕΙΣΑΤΟ.

ΜΥΣΟ. Codd. plerique. ΜΙΤΩ. Magd. ΜΤΙΩ,
superscripta voce, *fabulosa*.

ΔΙΑΣΚΕΤΑΝ. Codd. omnes ΔΙΑΣΚΕΙΑΝ.

ΤΑΝ ΤΑΡ ΣΕΜΕΛΑΡ. sic Codd. quatuor.

ΟΔΙΝΑ. numero plurali ΟΔΙΝΑΡ exhibit
Codd. omnes.

ΕΔΙΔΑΚΣΕ. plerique Codd. ΔΙΔΑΚΚΕ.

ΔΕΔΟΧΘΑΙ. sic Magd. cæteri ΔΕΔΟΚΤΑΙ.

ΦΑ. sic. Magd. Seld. Bal. sed Bodl. ΦΑΡ. at-
tamen quum hoc loco nihil deesse videatur,
utrumque omittendum censui.

ΠΕΡΙ. sic Magd. CCC. ΠΗΡΙ. alii ΤΠΕΡ.
quæ lectio forsan non est contemnenda.

ΜΕΜΨΑΣΘΑΙ. Seld. habet ΜΕΜΨΑΤΤΑΙ. alii
ΜΕΜΨΑΤΑΙ.

ΕΠΑΝΑΓ-

VARIÆ L E C T I O N E S.

ΕΠΑΝΑΓΚΑΣΑΙ. Bal. et CCC. ΕΠΑΝΑΚΑΖΑΙ. alii ΕΠΑΝΑΚΑΤΑΙ.

ΕΚΤΑΜΕΝ. Codd. plerique ΕΚΤΑΜΟΝ.

ΤΠΟΛΕΙΠΟΜΕΝΟΝ. Seld. ΤΠΟΛΙΠΟΜΕΝΟ.

CCC. ΤΠΩΛΙΠΩΜΗΝΩ. alii ΕΝΛΙΠΟΝΩ.

ΟΠΟΡ. Bodl. et Seld. ΩΠΟΡ.

ΕΤΛΑΒΕΤΑΙ. Bodl. ΕΤΛΑΒΕΘΑΙ. Seld. ΕΛΑΒΕΤΑΙ.

ΕΠΙΦΕΡΕΝ. sic Seld. alii ΕΝΙΦΕΡΕΝ.

ΤΙ ΤΟΝ. sic Bodl. sed Magd. ΤΩΝ.

ΜΕ ΚΑΛΟΝ ΕΣΟΝ. Magd. ΜΗ ΚΑΛΟΝ ΝΕΤΟΝ. sic fere cæteri.

ΜΕ ΠΟΤΕ. sic Bal. alii ΜΗ ΠΟΤΕ.

ΤΑΡΑΤΤΕΤΑΙ. Bodl. ΤΑΡΑΡΕΠΑΙ. Bal. ΤΑΡΑΡΣΤΑΙ. Seld. ΤΑΡΑΡΕΤΑΙ.

ΚΛΕΟΡ ΑΓΟΝΟΝ. sic Magd. Versio Latina habet *certaminum*. Codd. alij, ΑΤΟΝΤΟΝ, ΑΤΟΝΩΝ, ΑΓΟΝΤΩΝ.

Addenda et Corrigenda.

P. 3. αμοιβαν· pro αμοιβαιν. διδακτε· pro διδακτη.

p. 16. Notam 2^{dam} lege ante 1^{mam}; et *adde*,
Similiter Aristophanes de Agathone.

καὶ γέ μελοποιεῖν ἄρχεται. χειμῶνος οὖν
ὅντος ΚΑΤΑΚΑΜΠΤΕΙΝ ΤΑΣ ΣΤΡΟΦΑΣ
οἱ ράδιον.

Thesmophor. 73.

18. *depourvues de*. Nauzius, *choquans*. vid.

Acad. Inscript, et litt. Human. vol. 19. in quarto.

23. ετον, pro ατον.

34. lin. 7. ἐκταμεῖν, pro ἐκταμεν.

— lin. 20. in eâ ad Alexandrinos.

35. statuebat, pro statuebant.

In Var. Lect. ATIMAΔΔEI. vide Valkenar.
in Digress. a Theocrit. 3 & 4. sed et ATIMAΣ-
ΔEI Laconicum est, uti id exhibet revera
Chishullus. Ερπει γὰρ ἀντα τῷ σιδέρῳ τὸ καλὸς
κιδάριΣΔειν, ὡς ὁ Λακωνικὸς ποιητὴς εἴρηκε. Plutarch.
in Lycurgo.

ENAPMONIAP.

ENAPMONIAP. sed nescio annon rectè habent Codd. MSsti ENAPMONIO, id est, ἐναπ-
μονίῳ. Enallage enim generis masculini pro Fœminino reperitur etiam in dialecto Laconum. Κοινᾶν ΕΟΝΤΩΝ τᾶν ανωδᾶν . . . Thucydid.
lib. 5. p. 364. Edit. Dukeri, qui hunc locum frustra sollicitat. vide tamen D'Orvill. Ani-
madv. ad Chariton. p. 153.

Ad not. 3. p. 24. Επακέσσας ḥ (Σπειτόνικ) ḥ ΩΔΙΝΟΣ ḥ Τιμωδέης, εἰδὲ ἐργολάθος, ἔφη, ἔτικτε, καὶ μὴ θέον, ποίας ἀν φίτει φωνάς. Athenæi Deipnos.
lib. 8. cap. xi.

ΜΕΠΟΤΕ, pro ME ΠΟΤΕ.

